

Enskilt yttrande angående utvärdering av miljöorganisationernas arbete

"Miljöorganisationerna" ett särintresse?

Frågan om att finna en plats för den slutliga förvaringen av det använda kärnbränslet är unik i många avseenden och intar en sär position när det gäller den demokratiska beslutsprocessen. **Denna fråga ställer därför ovanligt höga krav på allmänhetens förtroende för politiska beslutsfattare, verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.**

Förutom den granskning som görs av myndigheter, och utländska oberoende forskare utförs ett viktigt och väl förankrat granskningsarbete i de kommuner som deltar i platsvalsprocessen. Finansieringsutredningen föreslog ett särskilt granskningsstöd till ideella föreningar och miljöorganisationer. Detta innebar att organisationer mot kärnkraft ombildas till en gemensam "Miljörörelse" och därmed fick de medel att bilda Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)

"Miljöorganisationerna har i mycket liten utsträckning behandlats och granskats som den politiska aktör de är.

Ofta används miljöorganisationens talesmän som experter i tidningar och tv utan att behöva möta motdebattörer som kan bemöta och kritisera deras argument. Samspelet mellan alarmistiska miljöorganisationer, journalister som betraktar dem som experter, och en media -logik som lyfter fram problem och hotbilder på bekostnad av helheten, allt detta borgar för bristande kunskap om hur problemet ser ut". (J Norberg DN debatt 06)

Vidare i en motion vid behandling av finansierings ärendet i riksdagen av Catharina Elmsäter-Svärd med flera, framhålls vikten av opartiskhet.

"Enligt vår mening är det viktigt att korrekt information om slutförvaret och/eller hanteringen av använt kärnbränsle ges.

Denna uppgift åvilar Statens kärnkraftsinspektion (SKI)

Regeringens förslag, att så kallade ideella miljöorganisationer skall vara en statsstödd part i processen är ett kraftigt underkännande av SKI:s och SKB:s arbete.

Fungerar inte myndigheten har regeringen instrument att förändra verksamheten *Avslutningen är* "Informationsspridning och kunskapsinhämtning som sker med hjälp av statliga medel bör vara neutral. Motionen om medel föreslår att: **Förslaget bör avslås.**

Dessa synpunkter och tankar är viktiga när en utvärdering av naturskyddsföreningens och MKG arbete i slutförvarsfrågan behandlas. När förslaget om bidrag till miljögrupper var på remiss till Östhammars Kommun så framfördes farhågor för att förslaget kunde leda till en separat nationell "samarbetsnivå" vid sidan av de lokala beslutsgrupperna.

Det är som jag upplever det precis vad som uppstått, miljöorganisationerna driver en egen miljöprovning fristående från den lokala miljöprovningen.

Anslaget var avsett för arbetet med att granska Fud-07 samt till att finansiera administrationen för föreningarna. Det var inte avsikten att med medel ur avfallsfonden finansiera opinionsbildning mot kärnkraft eller till ett deltagande i miljöprovningen av effektökning i våra kärnkraftverk.

MKG är bara en part i prövningen och skall bedömas därefter.

MKG har tagit på sig rollen som experter och regeltolkare inför miljödomstol och regering, underkänt statens strålskyddsinstitut (SSI) kompetens och kommunernas granskning.

Kommunerna stöder sig på myndigheternas kompetens, och etablerad kända väl underbyggd fakta för att avgör om projektet är genomförbart med full säkerhet. De lokala granskningsgrupperna skall vara så välinformerade att de kan rekommendera sina politiker ett beslutsunderlag byggt på kunskap och tillit till myndigheten och deras granskningsresultat.

Om den s.k. SKB-3 metoden som är planeringsförutsättningen och som skall granskas inte uppfyller myndighetens krav och därmed underkännas, då uppstår frågeställningen om behov av ytterligare forskning, eller om andra metoder.

Frågan om driftstillstånd, energipolitiken och kärnkraftens framtid skall behandlas i andra demokratiska sammanhang, där skall de olika energislagens totala miljöpåverkan, hälsoeffekter och deras klimatpåverkan granskas.

Leif Hägg
Ledamot i Beredningsgruppen för slutförvar Forsmark.

